

**TÜRK
ÖĞÜN
ÇALIŞ
GÜVEN
K. ATATÜRK**

Tekstil

İSTANBUL

İŞÇİSİNİN SESİ

Sahibi
İstanbul Tekstil
Sendikası Adına
Rıza Güven
Yazı İşleri Müd.
Bahir Ersoy
Adres: Sıhhiye Ap. Kat 3
Cağaloğlu — İstanbul
Tel.: 27 67 82
Dizgi — Tertip ve Baskı:
ÖZDEMİR BASIMEVİ
TE L: 22 83 39

YIL - 1 SAYI - 12

5. ARALIK. 1967

FIATI 50 Krş.

İkinci genel kongremiz yapıldı

Konuşan delegeler işçi sorunları üzerinde durdu

★
RIZA GÜVEN: MUTLUYUM
ÇÜNKÜ İFTİRADAN, TEZVİR-
DEN VE YALANDAN BAŞKA
SERMAYESİ OLMAYAN SÖZ-
DE SENDİKACILARDAN AYRI-
YIM. BU DEĞERLİ KİTLENİN
KATILDIĞI KUTSİ KONGRE-
Yİ AÇMA ŞEREFİ BANA NA-
SİP OLDU.

★

İkinci Genel Kurul Kongremizi dikkatle izle-
yen delegelerimizden bir grup görülmektedir.

Sendikamızın 2. nci Genel Kon-
gresi 25 - 26 Kasım günleri, Beyazıt
Beyazsaray Abdullah Dügün Salo-
nunda delegelerin iştirakiyle yapı-
mış, misafir sendikacılar ve basın
mensurları tarafından dikkatle izlen-

Başyazı

Zonguldak maden

Önemlerinizi kırmayınız

Rıza GÜVEN

Geçtiğimiz 25 - 26 Kasım günleri Beyaz Saray Abdullah Dügün Salonu çok önemli bir toplantıya sahne oldu.

İki yıl önce kurulan Tekstil'in, onbinlerle ifade edilen üyelerini temsilen toplanan delegelerin aktetikleri genel kurul, İstanbul Tekstil İşçileri, konuk sendikalar ve basın mensupları tarafından dikkatle izlendi.

Konuşmacılar, genellikle yöneticilerinin çalışmalarını olumlu bulduklarını, iki yılda ancak bu kadar çalışma olacağını, Tekstil'in işçiden yana bir örgüt niteliğini belgelediğini, ve yarımlar için umut verici olduğunu söylediler. Her konuşmacı örgütlenme döneminde olan sendikanın yöneticilerini tenkit etmek şöyle dursun, okşamaktan dahi sakınıyor, işçiden yana olmıyan başka kuruluşlardan gördükleri fenalıkları çok sert bir dille tenkit ediyordu. Bir bakıma bu tenkitler «Kızım sana söylüyorum gelinim sen anla» anlamına da geliyordu.

Atatürk devrimlerine, Anayasanın tüm ilkelerine bağlı ve sosyal Adaletle donatılmış bir örgüt olduğunu belirleyen Tekstil'in delegele

(Devamı 4. sayfada)

İşçileri zam aldı

Ereğli Kömür Madenleri İşletmesi ile Zonguldak Maden İşçileri Sendikası arasındaki 3. ncü dönem toplu iş sözleşmesi müzakerelerine 4. Aralık 1967 günü başlanacağı öğrenilmiştir.

45 bin üyesi adına sözleşme masasına oturacak sendika yöneticileri «Kömür işçisine ne verilere azdır.. Taleplerimizde milli imkânları elbette gözönünde bulunduracağız. Ancak, işçilerimizin yüzünü güldürecek zam ve sosyal haklar muhakkak sağlanacaktır.» demişlerdir.

İşveren temsilcileri de toplu sözleşme hazırlıkları ile ilgili olarak şunları söylemişlerdir: «İşçileri-

mize 1968 yılında 39 milyon lira prim ve 87 milyon sosyal yardım harcamaları yapılacaktır. 3. ncü dönem toplu iş sözleşmesi (Devamı 4. sayfada)

Sendika yöneticileri görev bölümü yaptı

Başkanlığa Rıza Güven, Genel Sekreterliğe Yunus Kara ekseriyetle seçildiler

25 - 26. Kasım. 1967 tarihinde yapılan Genel Kurul'da Merkez Yönetim Kuruluna seçilen yöneticiler, 29. Kasım günü toplanarak görev bölümü yapmışlar ve;

Genel Başkanlığa: Rıza Güven

Genel Başkan Vekilliklerine: Şük-

rü Van, Hudaverdi Talay, Hikmet Ulusçu.

Genel Sekreterliğe: Yunus Kara.

Genel Sekreter Yardımcılığına: Hüseyin Ahduman.

Genel Saymanlığa: Mehmet Çağdaş. (Devamı 4. sayfada)

Kongre dolayısıyla

Hudaverdi Talay

Geçen hafta sonu, Sendikamızın Genel kurul toplantısı yapıldı. İlk günün pek hareketli olmamasına mukabil, ikinci gün oldukça hareketli geçti.

Aslında benim dokunmak istediğim mevzu kongrenin akışı ve kulisler değil.. Delegelerin Teksif hakkındaki yana yakıla şikâyetleri.. Sanki kongre onların kongresiydi.. Önü

ne gelen verip veristirdi. Söylenenler birer gerçek ama her şeyden evvel kendi sendikanın murakabesini yapacağın bir Genel Kurulda diğer sendika ile uğraşırsan, kendi yöneticilerine bir rehavet çekmesini sağlarsın. Bu ise hiç bir zaman faydalı sonuç vermez.

Her ne kadar çalışmalarımız ile Teksif'den daha faydalı olduksa da, daha iyisi ve daha güzeli an

miştir.

Oy sayıcılarının seçiminden sonra, Kongre Başkanlığına Celâl Beyaz, Başkan Vekillğine Kemâl Abay, Sekreterliklere de İdris Tetik, Naci Akpınar ve Ahmet Durhan seçilmişlerdir.

Saygı duruşunu takiben gündem oylanmış ve oybirliği ile kabul edilmiştir. (Devamı 4. sayfada)

Genel Başkan Rıza Güven açılış konuşmasını yaparken.

Dış ülkelerdeki işçi'ler paralarını getiriyorlar

Türkiye'ye dönen Türk işçiler beraberlerinde getirdikleri dövizleri «memleketin şu günlerde döviz ihtiyacı olur» düşünce si ile bankalara normal fiat üzerinden bozdurmaktadırlar.

Sirkeci garındaki banka gişeleri şimdiye kadar (Devamı 4. sayfada)

Mekik

Bir seminerin ardından

— III —

2 — Devlet sektöründe çalışanların toplu sözleşmelerde politik hesapların rol oynadığı fikri doğrudur. Aksini iddia edebilmek için memleketimizde devlet sektörüne mensup işletmelerin tarihi tekâmülünü bilmemek gerekir. Kuruluş idealizmle ri zamanla tatbikatecilerin doğru anlamındaki me-

(Devamı S. 3. de)

Toplum kalkınması

Hilmi Özgen

Yurdumuzun topyekûn kalkınmasının ancak köylerin uyanmasıyla mümkün olabileceğine ve 65 bin köyümüz ortaçağ uyularında uyurlarken toplum kalkınması edebiyatının sadece plân sahifelerinde kalacağına inanan toplumcu aydınlarımız sa bahları erken saatlerde Ankara radyosundaki «Köyün Saati» programını merakla izlerler. Yarı uykulu gözlerini, uyanmaya başlayan uzak köylerimizin muştulu haberlerine açarak birşeyler beklerler. Ama beklediklerini bulamıyarak mutsuz yaşıntılarına bir gün daha eklemenin usancı içinde günlük işlerine başlarlar.

Aynı saatlerde komşu ülkelerin radyoları imeci işler için çeşitli bölgelerin köylü üreticilerine anonslar yaparak, havanın yağmurlu gitmesi halinde köy atölyelerinde ne işler yapılacağını, büyük bayındırlık araçlarıyla hangi köyün çalışmaya başlayacağını, sulama, gübreleme işlerinin nasıl düzenleneceğini duyururlar. Osmanlı İmparatorluğunun kupkuru Necef çöllerinde kurulan İsrail Devleti 85 bin üyesi olan 225 Kibuts'la, 10.2 bin üyeli 320 Moşaf'ı tarımı üretiminde seferber ederek, yeni bir uygarlığın temelini atarken küçük komşumuz Bulgaristan'da hektar başına ortalama 1500 kilo buğday ve 21.400 kilo pancar alınmaktadır.

YILDA 57 BİN TRAKTÖR :

Yurdumuzda havaların yağışlı gitmesi halinde hektar başına elde edilen 1.078 kilo buğday için Tanrıya şükürler edilirken ve sadece montajı yurdumuzda yapılan çeşitli traktörler için dışarıya milyonlarca liralık dövizler ödenirken kapıbir komşumuz Bulgaristanda yılda 48 bin adet, Romanyada ise 57 bin adet traktör imal edilmektedir.

Toprak reformu kanunu koalisyondan koalisyonla el sürülmez bir vedia olarak devredildikten sonra adına «Tarım Reformu» denilen bol paralı çiftlik işletmesi sisteminde karar kılınmış ve bunun da kanunu henüz çıkarılmamıştır.

Halbuki daha önce İtalyada uygulanan «Gü-

ması için diğer sektörlerin yardımcı mühendisleri hariç olmak üzere 8 Yüksek Ziraat Mühendisi ve tarım teknisyenine ihtiyaç göstermektedir.

Görülüyor ki bir köyün kalkınması için merkezde (7) Y. Z. Mühendisine, köyde 1 Y. Z. mühendisi ile 1 tarım teknisyenine ihtiyaç hasıl olmakta ve kalkınma projelerinin mali yönüne hiç değinilmemektedir. Hâlen Tarım Bakanlığı emrinde 4.000 Y. Z. mühendisi ile 5.500 tarım teknisyeni çalıştığına göre 65.000 köyümüzde bu gibi projeleri uygulayacak teknik elemanların yetişmesi için asırlar boyunca beklememiz gerekmektedir.

Kalkınma projelerinin uygulanabilmesi için harcanacak paralar ise, ikinci 5 yıllık kalkınma plânındaki yatırım tahminlerine göre tarım alanına şu şekilde dağılmaktadır:

MİLYON TL. YATIRIMLARIN CİNSİ

9.186	Su, Toprak kaynaklarının geliştirilmesi
3.625	Traktör ve ekipmanlar
815	Tarım binaları ve pazarlama tesisleri
575	Araştırma, yayım masrafları
300	Tohum ve meyvalık
42	Damızlık
1.661	Ormançılık
517	Balıkçılık
179	Diğerleri
16.900	TOPLAM

Plânda öngörülen katma değer tahminlerine göre 5 yılda yapılacak 17 milyar liralık yatırımlara karşılık tarım alanında katma değer miktarı 26 milyar liradan 32 milyar liraya yükselecek ve yıllık ortalama artış hızı yüzde 4,2 olacaktır.

Bütün bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere tenbellik özgürlüğüne dayanan bol paralı kalkınma plânları geri kalmış toplumlarda istenilen sonuçları vermemekte ve ciltler dolusu kalkınma projeleri karanlık arşivlerde tozlanıp gitmektedir. İliklerimizde işlemiş olan kırtasiyecilik alışkanlığından kurtularak her köyde yetiştirilecek önder çiftçilerle el ele tarlaya girerken ve imece üretim

Tekstil işkolunda büyük gelişme

Bursa, Özel — Bursa dokuma sanayiinin gelişmesi için 200 milyon liralık bir yatırım daha yapılacaktır.

Ham maddenin iç piyasadan sağlanması ile ilgili çalışmaların olumlu sonuç vermesi üzerine, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası bir «rayon» fabrikası yapımını kararlaştırmış. Yabancı firmalardan olumlu cevaplar almıştır.

Başbakan Süleyman Demirel ile Sanayi Bakanı Mehmet Turgut, Ticaret Bakanı Ahmet Türkkel ve Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil in yakından ilgilendikleri konu Türkiye sanayicileri tarafından benimsenmiş, Bursada kurulacak «Rayon» fabrikasının yılda dört milyon dolar döviz tasarrufu sağlayacağı bildirilmiştir.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası 200 milyon liralık bir yatırımı gerektiren «Rayon» fabrikasının gerekli dış finansmanını dünya ve Avrupa yatırım bankasından sağlayacaktır.

EGE ÜNİVERSİTESİ KÜLTÜR SİTESİ :

İzmir — Ege Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yaptırılacak «Ege Ü-

amatörler için üç atelye 120 kişilik projeksiyonlu ders salonu ile diğer bölümler bulunacaktır.

Kültür Sitesi, 6,5 milyon, galerisi ise 2 milyon liraya çıkacaktır.

(Dünya)

**Öğrenci
teşekküller!
işçilerden
çok bildiri
yayınlıyor**

İstanbuldaki üniversite gençliği ve öğrenci teşekkülleri okulların açılmasından bugüne kadar geçen 27 günde 83 ayrı bildiri yayınlamış ve yeni bir rekor kırmıştır.

Yayınlanan bildiriler arasında en çok özel okullara temas edilmiştir. Özel okulların lehinde veya aleyhinde yayınlanan bildirilerin sayısı 32 dir. Çeşitli fakültelerde girişilen boykotlarla ilgili olarak da 23 bildiri yayımlanmıştır. Gençlik teşekküllerinin Kıbrıs davası ile ilgili olarak 13 bildiri yayınlaması dikkati çekmiştir. Bu bildirilerden bir tanesi Kıbrıs Türk Talebe Cemiyetindir.

ney Bölgesi'ndeki tarımsal projeleri göstermektedir. Bu metodla toprak islahı, gübreleme ve sulama işleri çok pahalıya mal olmakta ve istimlak bedelleri dışında bir hektar toprak için yapılan masraflar 10 bin lirayı aşmaktadır. İtalyan Ziraî Kalkınma Planına göre 8 bölgeyi kapsayacak olan bu program için 20 milyar liralık yatırım yapılması öngörülmüş olup, Konya ilimizin yüzölçümünün bir buçuk misli genişliğindeki bir bölge için 20 milyar liralık yatırım yapılacağına göre yurdumuzdaki 22 milyon hektara ulaşan tarım alanlarına yatırılması gereken milyarların hesabı akıllara durgunluk vermektedir.

FEHİMLİ KÖYÜ .

Bir süre önce elimize geçen bir köy kalkınma projesi hakkında bundan önceki yazılarımızdan birinde birşeyler söylemiştik. Yozgat İlçesinin Fehimli köyünde çiftçi ailesi başına düşen 10 bin liralık gayri safi gelirin 20 bin liraya çıkarılması için ilgili tarım uzmanlarından yapılan yerleşim ve tarım projelerinin toplamı 29 dur.

Herbiri 8 - 10 sayfa tutarında olan bu projelerin yerinde uygulanarak Fehimli köyünün kalkın

örgütlerini canlandırmaktan başka bir çare olmadığı kanısındayız.

Örneğin, hayvancılık yapılan bölgelerde kurulacak müşterek hayvan ahırları, tarım ürünlerinin bir arada işlenebileceği köy atölyeleri, ürünlerin tek elden değerlendirilmesini sağlayacak satış örgütleri ve müşterek tarım araçlarını birlikte kullanmaya alıştırarak eğitim teşkilâtı kurulması gerektiği kanısındayız.

HEYECAN ÇEKİRDEĞİ :

Bunun yanı sıra Ziraat Bankasından Tarım kredisi alacak çiftçilerimizin bir üretim kooperatifine üye olmaları ve bazı üretim araçlarını birlikte kullanmaları zorunluğu da konulabilir. Böyle bir düzenin yurdumuz için faydalı olmayacağını kesinlikle bilmekteyiz. Ama, toplum kalkınması köylüye mal edilmedikçe halk kitlelerinin bu hamleye katılmaları sağlanmadıkça, yani bu eylemin temelinde itici bir güç olarak «heyecan» çekirdeği bulunmadıkça bütün bu çabaların boşa gideceğine inanmaktayız.

(Cumhuriyet)

niversitesi Kültür Sitesi» ile Milli Eğitim Bakanlığı'nca yaptırılacak «İzmir Resim Heykel» galerisinin temelleri Nisan ayında atılacaktır.

Konak meydanında yapım halinde bulunan İzmir Belediye tiyatrosunun karşısında deniz kenarında yapılacak Kültür Sitesinin, 700 kişilik bir üniversite tiyatrosu, 600- ve 300 er kişilik iki konferans salonu, üçyüzer kişilik üç kütüphane salonu ile diğer kültür işleri ne ait bölümleri olacaktır.

İzmir Resim Heykel Galerisinde ise her tarafı cam olan sergiler salonu, resim heykel müzesi,

Okulların açılması, Atatürk'ün ölüm yıldönümü ve diğer konularda da 15 bildiri yayınlanmıştır.

En fazla bildiriye İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği yayınlamıştır. Bu bildirilerin de büyük bir kısmı Teknik öğrencilerinin Ankara'ya yürüyüşüyle ilgilidir. İkinci sırada daha çok Kıbrıs konusundaki bildirileriyle MTTB. gelmektedir. MTTB. öte yandan dağıtılan bildirilerin adedi itibarıyla birinci sırayı tutmaktadır. Sadece Kıbrıs mitingi için İstanbul'da 30 bin bildiri dağıtılmıştır.

Ücret ve çalışma şartları

6 — Zamana Göre Ücret - Parça Başına Ücret

1 — Zamana göre ücret, tarihi bakımından pek eski olup, hangi olan ve şekillerde tespit edilirse edilsin, işçiye çalışması şartı ile bir ücret tediyesini garantilemektedir. İşin durması, değer üretim ve çalışma inkıtalı ücret haddinin düşürülmesine tesir edememekte, iş analiz ve değerlendirilmelerinin uygulanması imkânsız işlerde olumlu sonuçlar vermektedir. İş analiz ve değerlendirme metodlarında önem arzeden, iş, ehliyet, sür'at, kalite, mes'uliyet gibi faktörler dikkate alınmamaktadır. İşçi Sendikaları, işçiye bir ücret tediye garantisi sağlaması bakımından bu sistem desteklemekte, özellikle prim veya bono sistemleri içinde bir kısmını garantilemek amacı ile, zamana göre ücretten düşük tediye kabul

Yazan: Dr. Adnan H. Lâvîkî

etmeyeceklerini, Toplu İş Sözleşmelerinde derc etmektedirler.

Görülüyor ki, zamana göre ücret, asgari ücret, gibi, yüksek ehliyetleri, prodüktivite sonuçlarını, mes'uliyet ve kalite gibi hususları dikkate almadan, genç veya yaşlı, vasıflı - vasıfsız işçilere aynı ücreti sağlamaktadır.

2 — Parça başına ücrette, prodüktivite, kalite gibi yukarıda belirttiğimiz önemli faktörler ele alınarak, işçiye ücretinin hesaplanarak tediyesi ön görülmekte, zamana göre ücretin olumsuz uygulamaları halledilmek istenmektedir.

Bu sistemde üretimin, geniş oranda işçinin

sarf edeceği gayret ve say'e bağlandığı kabul edilmektedir. Sanayi inkılabından bu yana teknolojik gelişmeler (otomasyon) sebebiyle, üretim artışlarının, ücrete de intikali suretiyle ücret payının yükseltilmesi parça başı ücret sistemine kaydırılmıştır.

Üretim (input) faktörlerinin standardizasyon eksiklikleri, modern iş tahlil ve değerlendirme, zaman ve hareket metodlarının gelişmemiş bulunması, eğitim noksanlığı, tecrübesizlikler, parça başı ücret sistemini, prim veya bono sistemlerine terk suretiyle tekâmül ettirilmiş, sosyolog, ekonomist, mühendisler tarafından insani vasıf ve zorunluklara uygun diğer sistemler ortaya konmuştur. Müteakip kısımda E. Taylor, F. H. Hasley, Revvan, Barth, Bedau, Gant, Task, Emerson gibi sistemler kısaca incelenecektir.

İŞÇİ meskenlerine haksız yere musallot olanlar ayıklanmalıdır

Sosyal sigortalar Kurumu, kuruma prim ödeyenleri birer meskene kavuştururken, bazı şartları da vatandaşın ister. İşçi Sigortalarının şartlarını tam olarak yerine getirenler birer daire sahibi olurlar. Aranılan şartları yerine getiremeyenler ise, hiç bir hak iddiasında bulunamazlar.

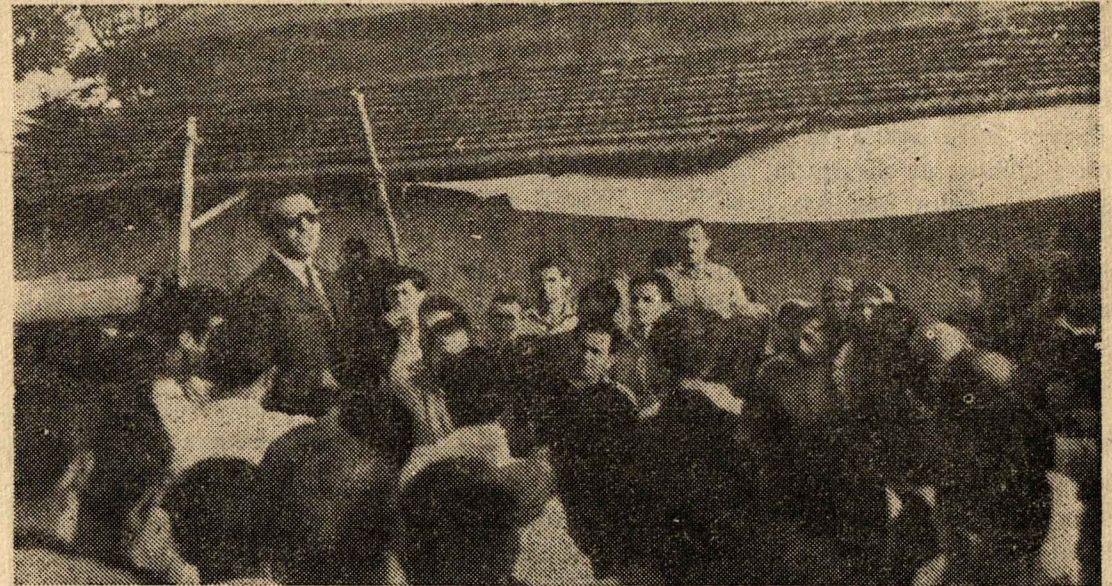
Bizim üzerinde durmak istediğimiz husus, vatandaşın bir çok şartlar arayan sosyal sigortalar, daha başka mühim işler üzerinde de neden durmaz? En mühim işlerin başında bu meskenler hak edenlere verilirken hak etmeyenlerin ellerine düşmesini öyleyici tedbirler alması olmalıdır. Bu meskenlerden hiç bir hakkı olmayanlar da faydalanmakta ve bu meskenlere sahip olmaktadırlar. Beş kuruş prim ödemeyen memurlardan başka esnaf da noter senedi ile daire satın almaktadır. Satın aldığı sigortalıdan bir de umumî vekâletname alıp, umumî vekili olan alıcı, almış olduğu daireyi dilediği kimseye dilediği şekilde noter senedi ile satabiliyor. Birkaç defa da değiştiren daireler pek çoktur. Müteahhitlerin de Sosyal Sigortalar Kurumuna attığı kazık öyle küçümsenecek kazıklardan değildir. Senelerce tapu alamayan sigortalıların yekûnu hayli kabarıktır. Nasıl tapularını alsınlar? Mahkemelik olmuş kooperatiflerle müteahhitlerin mahkemeleri neticelenmeden tapu verilmez.

Bir sigortalı, hakettiği daireyi ancak gene bir sigortalıya satabilmek hakkına sahiptir. Daire sa-

83 gün süren Yedikule Kordelâ Fabrikası grevinin hatıra defterinden

Artık yapılacak bir şey kalmamasına rağmen, yine kanuni yoldan grev olaması için imza toplama yoluna gidilmesi de bir fayda vermeyince, kutuplar elektrikli şekilde birbirinden ayrılmış oldu.

O günden itibaren işyerindeki mamul malların çıkartılmasına başlandı. Bir hafta devam eden bu ameliye esnasında işçileri çalışma şartlarından ve İşverenin yapmış olduğu baskıdan o kadar bıkmışlardır ki, neredeyse 30 Haziran cuma günü, 6 iş günü sona ermeden grevi başlatacaklardı. Aynı akşam, saat 19,30 da Rıza Güven işyerine geleerek işçi arkadaşları teskin etti. Grevin başlama tarihi olarak 1. Eylül 1967 tarihi tespit edilmiş olma-

Grevci işçilere bir konuşma yapan Genel Başkan Rıza Güven

Hazırlayan:

Fuat Pınarbaşı
Yönetim Kurulu Üyesi

sına rağmen, işçilerin taziyi karşısında 3 Temmuz 1967 pazartesi sabah saat 8 de başlatılmasına karar verildi. Bir kısım işçi

rafına sandalye ve sıralar konuldu. İşçilerin tutmuş olduğu Konya Kaşık ve Davul Zurna ekibi ilk günün heyecanına uygun,

şıyı, merkezden Sabri Tığlı, işyeri temsilcilerinden de İbrahim Bilgin, Mehmet Manav, ve Halim Özdeni tayin etmişti. Komitenin kendi arasında toplanarak yapmış olduğu seçimde Başkanlığa Naci Temel, Sekreterliğe de Fuat Pınarbaşıyı seçti. Böylece komite tam selâhiyetle vazifeye fiilen başlamış

7'sine kadar 18 işçi bekleyecek..

4 — Komite üyelerinden İbrahim Bilgin, Mehmet Manav, ve Halim Özden münavebe ile her akşam saat 18 den başlamak üzere sabaha kadar nöbet tutacaklar..

5 — Komite bir gün ev velden günlük nöbet listelerini tanzim edecekti.

hibi olan sigortalı dairesini sosyal sigorta haklarına sahip olmayanlara satamaz. Satan da alan da suçlu sayılabilecek bir kanun çıkarmak zamanı çoktan gelmiş ve geçmiştir de. Bugün Sosyal Sigortaların tanıdığı haklara sahip olmayan birçok kimseler senetle daire almış: Emlâk Kredi Bankasına yüzde dört faizli taksit ödemektedir. Ödemiş olduğu taksitler gene eski daire sahibi namına Emlâk Kredi Bankasına yatırılmaktadır. Sosyal Sigortaların tanıdığı haklara sahip binlerce vatandaş meskensiz kiralarda sürünürken sigortalı olmayanlara el altından daire satılması suçtur.

Mustafa ŞİMŞEKER

Dizgi—Tertip ve baskı

ÖZDEMİR BASIMEVİ

Cağaloğlu Türbedar Sokak Aydınlar Han No: 2

İSTANBUL

Mekik

(Baştarafı 1. sayfada)

mur kafaları yüzünden karışık hâl almış, zamanla işe göre adam yerine, adama göre iş prensibi hakim olmuş, ve hamle yapa yapa hakimiyetini kurmuştur. Bu gelişme karşısında işletme uzmanlarımız gerekli tepkiyi gösterelemedik, bir makine yüksek mühendisinin Banka Umum Müdürü, bir hukukçunun da fabrika müdürü olması güçleşir, devlet sektörü politikacı pençesine düşmez, politikasimsarlarının bir hamur gibi onu elinde yoğurması imkânsızlaşır. Halbuki «Orada çalışan için bizden olmalısın. Git bize gir, sonra gel!...» denen vatandaş sayısı sayılamıyacak kadar çoğalmıştır.

Siz, ilim kariyeri taşıyanlar! Bu inkişafa göz yumun, iş islahı güç bir safhaya gelince de geçmişteki sükûtnuzu unutturmak istercesine hamle yapın! İşçi Sendikalarını suçlamak için ne gerekir se söyleyin. Bu hareketiniz hak ve Adalet duygunuzu zedelemiyor mu o zaman sizin bu duyguları değerlendirme ölçeğinizin aranması gerekiyor.

ler pazar günü grev çağırdılar. Kurulması için va zifelendirildi.

3. Temmuz. 1967 pazar tesi 1. nci gün.

İşveren, önceden grev müddetince işyerinde çalışacak işçiye bölgeye bil dirmediğinden, 249 işçinin hpesi böylece greve katılmış oldu. Grev sabahın hepsi böylece greve 83 gün sonra açılmak üzere kapandı.

Sabah saat 8 de Yedikule Kordelâ fabrikasında grev fiilen uygulanmaya başlandı. Sendikanın evvelce hazırlatmış olduğu pankartlar gerekli yerlere yerleştirildi. Genişçe olan grev mahallinin et-

memleket navaaları varmakta.. Müziğe kendini kaptıran işçiler, birlikte oynamağa başladılar. Bu öyle bir oyundu ki sonunu getiren kazanıyordu. Adeta bir Maraton.. Başlangıçta finiş zararlı olabiliirdi, sür'atlenecek veya finişe kalkılacak anı kestirmek şarttı. İşçiler başarı için kararlıydılar ve birçoğu sendikadan ücret almadan bu grevin sonuna kadar dayanacaklarına and içmişlerdi. Bu yarı yarıya muvaffakiyet demektir.

Genel merkez, Grev Komitesine Yedikule şubesinden Başkan Naci Temel ve Sekreter Fuat Pınarba-

oldu. İlk karar, fabrika kapılarında gündüz ve gece nöbet tutacak olanların tespiti idi.

1 — Gündüz ön kapıyı, sabah 7 den akşam 19 a kadar iki kişi olarak kadınlar bekleyecek, kadınlara gece nöbeti yazılmayacak, böylece gündüzleri ön kapıda 12 kadın, grev gözcüsü olarak nöbet tutmuş olacaktı.

2 — Arka kapı, aynı şartlarla iki erkek nöbetçi tarafından muhafaza edilecekti.

3 — Gece nöbetlerini ön kapıda bir, arka kapıda iki kişi olmak üzere akşam saat 19 dan, sabahın

Saat 9. Genel Başkan grev mahalline geldi. İşçiler alkışlarla kendisini karşıladılar. Başkan, grevin başarıya ermesi temennisi ile konuşmasına başladı ve işçilere yapacakları hareketlerde serbest olduklarını, isteyenlerin içeri girip çalışabilecekleri şeklindeki konuşmasına, işçiler, «Kanuni haklarımız verilinceye kadar direneceğiz. And içtik!» diye cevap verirken, orada bulunan birçok misafir sendikacıların ve yabancı işçilerin bazılarının gözlerinden iplik gibi yaşlar süzülüyordu.

(Devamı var)

3 — «İşçiler her vesile ile Bakanlara ve hatta Amerikan Büyükelçisine başvurmak gibi kötü alışkanlıklar kazanmışlardır» derken, memleketimizdeki işletmelerin kuruluş yapılarını hatırlamadıkları, hatta bizzat konuşmalarında ele aldıkları DEVLET SEKTÖRÜ konusu ile gelişkiye düştüklerini unutuyorlar.

Memleketimizde karma ekonomi hakimdir. Kamu sektörünün yanında Özel sektör de vardır. Özel sektörün bünyesinde yabancı sermayenin de bulunduğu, bu meyanda Amerikan sermayesinin varlığı aşîkârdır. Basınımızda her gün bunların bir yönünün münakaşası olmakta, parlamentomuz zaman zaman sermaye yapımızın tartışılmasında Amerikan sermayesinin ele alındığına tanıklık yapmaktadır. Ve bu işletmelerde çalışan işçiler örgütlenmişlerdir. Demokratik düzen içindeyiz. Elbette ki fertler veya örgütler haklarını arayacaklardır. Kanunun çizdiği yoldan yürüyecekler, güçlerini kabul ettirmek için meşru zorlamalara başvuracaklar ve bu uğurda kademe kademe temaslarını geliştireceklerdir. Bir Amerikan sermayesi ile, işçi ve işveren münasebetlerinin düzenlenmesinde güçlük çıkar

sa o işçilerin sendikaları meseleyi önce sulh yolu ile hal imkânı ararken gereğine uygun şekilde Amerikan sefiri ile konuşurlarsa niçin suçlansınlar? Neden «Şımarık» damgasını yesinler? Bu en tabii münasebet gelişimini aleyhte yorumlamak insafsızlık olmuyormu?

Konuşmacı Devlet Sektöründen bahsederken, bizzat Devletimiz İşletmelerinin varlığını ele aldığının elbette farkındadır. Bu işletmelerin yönetimlerinin, nirengi noktalarında hükümet edenlerin, yani Bakan'ın ve Başbakan'ın bulunduğu bir yer çekir. Şu halde sendikacılık prensiplerini gölgelemeden, bu işletmelerle ilgili konularda onlarla niçin konuşmasınlar? Her hangi bir vatandaşın bir Vekil ile konuştuğu düzen içinde, bir Sendikacı işin ehemmiyetine göre, sık sık veya arada bir su veya bu Vekille konuşursa ne olur?.. Tekel Vekâletine bağlı işyerleri için Tekel Bakanı, Sümerbanka bağlı işyerleri için Sanayi Bakanı ile konuşacak Sendikacıları yapacakları tavizsiz fakat faziletli işler yüzünden damgalayan anlayış ortamına bir isim aramak gerekmiyecek mi?

(Devamı var)

(Başarafa 1. sayfada)

Kongrenin açış konuşmasını Genel Başkan Rıza Güven yapmış ve özetle şunları söylemiştir : «Üzgünüm. Tüm Ulusun bağımsızlığı, ekonomik özgürlüğü ve demokratik ni zam içinde kalkınması için yıllarca birlikte çalıştığımız meslektaşlarımızın bir kısmından ayrı düştük. Tekstil işçilerini mutlu kılacağına inanarak kurulmasına öncülük ettiğimiz büyük bir örgütü, iyiniyetimiz yüzünden çıkarıcı ve kanunsuz bir gruba terk etmek zorunda kaldık. Bu kanunsuzlar en büyük yargı organlarının kararlarına rağmen onbinlerce meslekdaşımızı kanun boşluklarından faydalanarak daha uzun müddet sömürmek için yeni tertipler yapmakta devam ediyorlar.

«Mutluyum. Çünkü iftiradan, tezdirden ve yalandan başka sermayesi olmayan sözde sendikacıların türlü melânetlerle saf dışı ettikleri insanların etrafında birleşen on binlerce tekstil işçisinin, işçiden yana olduğunu belgeledikleri Tekstil'in Genel Kurulunu açmak şerefi bana nasip oldu.

«Türk Ulusunun umudu, demokrasinin temel unsurları arasında bulunan sendikalarımızın olumlu davranışlarıdır. Türk işçilerinin yarınları, sendikalarımızın özgürlük içinde Demokrasi ve in-

ancı maddesi gereğince raporların okunmasına geçilmişse de, delegeler faaliyet raporlarının herkeşe dağıtıldığını ve okunduğunu; yeniden okunarak zaman kaybına meydan verilmemesini teklif ettiler. Teklif oylandı ve raporun okunmamasına oybirliği ile karar verildi.

Denet raporunun, Denetim Kurulu Başkanı İzzet Kıranşal, ve Hesap raporunun Genel Sayman Hikmet Ulusçu tarafından okunarak oybirliği ile kabulünden sonra misafirler teker teker takdim edilmiş ve başarı telgrafları okunmuştur.

Bilâhare delegeler söz alarak özetle şu konuşmaları yapmışlardır.

Niyazi İrtürk: Karşı sendikadan istifa ederek İstanbul Tekstil Sendikasına üye olduğunu, karşı sendikanın işverenlerle anlaşarak aldığı zammın kesildiğini, durum mahkemeye intikal edince karşı sendika avukatının işverenin yanında karşısına çıktığını, mahkemenin lehlerine karar vererek bu haksızlığı düzelttiğini söyledi ve «İşçiyi ancak İstanbul Tekstil Sendikası kurtaracaktır. Buna inanan Defterdar işçilerinin kayıt olmak için Eyüp şubesinde sıraya girdiklerini görmekle bahtiyarım.» demiştir.

Kâmil Akvâl: «Teksif

cilerimiz işleri biraz daha sıkı takip ederlerse durum düzelir.» demiş ve sigortanın İstanbul Hastanesindeki bir kısım hastabakıcıların işçilere gerekli ihtimamı göstermediğinden yakınmıştır.

Halim Özden: «Gabriyelolu grevinden ve sen dikamızın başarısından bahsetmiş, işverenin ücretleri zamanında ödemesi dolayısıyla kötü niyetini protesto etmiş ve sigorta hastahanelerinden şikâyet etmiştir.

Hasan Baran: «Toplu Sözleşmeler İşverenler Sendikası ile topluca yapıldığı için bazı işyerleri mağdur oluyorlar. Tek tek yapılmaları için bir formül bulunmasını temenni ederim.»

Bahir Ersoy: «Bugün kendi bünyemize ve sendikacılığımızın içinde bulunduğu duruma bakmak

Kongre dolayısıyla

(Başarafa 1. sayfada)

tiğini, bilinçlenmiş kitlelerin tesir altında alınmayacağını bariz delili idi. Kongre arifesinde delegelerin zihnini bulandırmak için sarfedilen gayretler işe fiyasko verdi.

Olgun bir hava içinde geçen kongre sonunda seçilen yöneticilerin, İstanbul tekstil işçisi için havırlı ve olumlu davranış-

mecburiyetindeyiz. Yaraları deşmekte gecikirsek, kendi kendimizi tenkit edemez, zaafılarımızı taşıyhe çalışmazsak istikbalimizi iyiye götüremeyiz. Türk - İş bütün büyük örgütlerin içinde ihtilâflar çıkarmış ve parçalanmalarına sebep olmuştur. Partizan sendikacılar türemiş ve sendika gelirleri keyfi harcanmağa başlamıştır. Bu ise sendika ağaları sloganının yerleşmesine sebep olmuştur. Türk İşçi Sendikaları bu devreyi de en iyi bir şekilde atlatacak ve yolunu bulacaktır inancındayım.»

Vasfı Kap: «İstanbul Tekstil İşçileri Sendikası bir direnme netcesinde, asgari geçim indirimlerinin ertelenmesine iki ay mani olabildi. Fakat Türk - İş'in gözü önünde asgari geçim indirimi iki yıl birden ertelendi. İş Mahkemelerinde dâvalarımız 5 - 6 yıl sürüncemede kalıyor. Tasarruf Bonolarının kaldırılacağına söz verdiler, kaldırmadılar. Yeni İş Kanununun bazı maddeleri eskisinden kötü çıktı. Dini bayram arifeleri tatil kabul edilmedi. Sigortadan istirahat aldığımız vakit iki yevmiyemiz kesiliyor ve basın dâvalarımıza gerekli önemi vermiyor.»

Hasan Köken: «Teksif Sendikasının işçi dâvala-

mücadelemiz emek ve sermaye arasında eşit bir denge kurma çabasında olmalıdır. Türk işçisi siyasi ağırlığını da bir noktada birleştirmeye mecburdur. Sendikalaşma ile siyasi ağırlık şuuru dengeli bir döneme geldiği zaman Türk işçileri haklarına sahip olacaktır inancındayız.»

Fehmi Çelik: «Atatürk bize hürriyet verdi. Fakat zaman zaman hürriyetlerimiz elimizden alınmak isteniyor. 27 Mayıs Anayasası Türk işçilerine bir çok haklar getirdiği halde, çıkarılan kanunlar da bir çok boşluklar bırakılarak haklarımız verilmiyor. Karşı sendikanın yöneticileri bizim sen dikamıza iftira etmekle, kendi suistimallerinin işçi tarafından öğrenilmesine çalışıyorlar. Uyanık tekstil işçisi her geçen gün hakikatleri biraz daha iyi görmektedir.»

Ahmet Bilgeç: «Kanunlar hep noksanlarla çıkıyor. Seçimlerde söz verildiği halde, işsizlik sigortası hâlâ kanunlaşmadı. Teksif'in Topkapı Şube Başkanının teşviki ile işyerinde yapılmak istenen bir grev yüzünden bir kaç arkadaş ekmeğinden oldu. Toplu Sözleşme ve Grev Kanunu değiştirilmek isteniyor. Yeni seçilecek Yönetim Kurulunun bu işler üzerinde

ra parası bile değildir. Biz emekliliğimizde şampanya içmek istemiyoruz, huzur içinde bir bardak çay içmek için haklarımızın tastamam verilmesini istiyoruz.» demiştir.

Kıbrıstaki soydaşlarımızın kaderi ve Türk hükümetinin kararlı tutumu ile ilgili olarak, hükümet ilgililerine ve Genelkurmay Başkanlığına bir telgraf çekilmesini teklif eden önerge oybirliği ile kabul edilmiştir.

Genel Başkan Rıza Güven tenkit ve temennilere cevap vererek özetle : «Bu kongreden sonra İstanbul tekstil işçilerinin asıl görevi devam edecektir. Bu görev, seçtikleri yöneticilere itimat etmek ve onlara destek olmaktır. Her üye en az bir yönetici gibi çalışarak, İstanbul Tekstil Sendikasını geliştirecek ve gerçek hüviyetini muhafaza ettirmeğe çalışacaktır. Yönetim Kurulu adına misafirlere, basın mensuplarına, siz delegelere ve şahsınızda İstanbul Tekstil Sendikasının üyelerine teşekkür ederim» demiştir.

Başyazı

(Başarafa 1. sayfada)

ri, yarınlarından umulu olarak, en çok titizliği sendikanın muhasebesi üzerinde gösterdiler. Genel kurul

san haklarını korumada baskı unsuru olma görevini gereği gibi yapmalarına bağlıdır. Bu inanç içinde yapacağımız çalışmaların yurdumuz, Uluşumuz ve tüm Türk işçilerine mutluluk getirmesini dilerim.»

Müteakiben, gündem gereğince Tüzük Tadil ve Hesap Tetkik Komisyonunun seçimine geçilmiş ve Tüzük Tadil Komisyonuna Remzi Barlas, Hasan Sevdican, Musa Beğler, Mehmet Akoğlu, İlat Yenidoğan, Mehmet Karadeniz; Hesap Tetkik Komisyonuna da Halil Gürel, Abdurrahman Paksoy, Ramazan Koyuncu, Cafer Yılmaz, Timur Fırat, Fuat Pınarbaşı ve Hayri Üst seçilmişlerdir. Komisyonların çalışmalarını yapmak için salondan ayrılmalardan sonra, gündemin 6.

Yöneticileri evime kadar gelip, Sendikamız idarecilerinin suistimalleri olduğuna beni inandırmaya çalıştılar. Kanaatime göre asıl kendileri suistimal yapıyorlar.»

Muzaffer Akbal: «6 ay evvel Teksif'in temsilcisi idim. Ama Teksif yöneticilerinin işverenlerle ortaklaşa çalıştıklarını görünce derhal ayrıldım.. İstanbul Tekstil Sendikası saflarında görev aldım. Beni tehdit etmeye çalıştılar fakat muvaffak olmadılar. Yeni seçilecek yöneticilerin daha iyi çalışacaklarına inanıyorum. Başarılar dilerim.»

Fazlı Gülnar: «İşyerinde sendikamıza üye olanlardan diğer sendikaya da aidat kesiliyor. Bu duruma mani olunmalıdır. Karşı sendikanın temsilcileri bizden hızlı çalışıyorlar. Bir kısım yöneti-

lar getirmesini temenni ederim .

İşçilerimiz

(Baştarafı 1. sayfada)

dar son günlerde bozdukları miktar tutarında döviz bozmadıklarını söylemektedirler. İki gün içerisinde yurda dönen işçilerin gardaki banga gişelerine bozdurdukları döviz miktarı 100 bin lirayı geçmektedir.

Zonguldak maden işçileri

(Baştarafı 1. sayfada)

leşmesinin olumlu bir hava içinde geçeceğine ve işçilerimize güzel şeyler getireceğine inanıyoruz.»

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası 2,5 yıl evvel yaptığı toplu sözleşme ile üyelerine 250 ilâ 400 kuruş arasında zam sağlamıştı.

rına eğilmediğini kendisine muhalefet etmesi mümkün olanların ekmeğiyle oynadığını söylemiş ve «Bir kısım işverenlerle el ele çalıştıklarını gördüğüm için İstanbul Tekstil Sendikasına geçtim» demiştir.

Niyazi Küçük: Bir kısım sigorta doktorlarının hasta işçilerle gereği kadar ilgilenmediklerini, bu durumun düzeltilmesi için sendikamızın mesele ye el koymasını istemiştir.

Kemâl Abay: «Türkiye çapında birleşirken çok iyiniyetimiz vardı. Fakat kötü niyetli bazı sendikacılar yüzünden ayrıldık. Bu yalnız bizim sendikamızda değil, her sendikada olağan hadiseler haline gelmiştir. İşçiden yana olduğunu söyleyen bir kısım sendikacıların samimiyetine inanmıyorum. Seçilemeyenlerin ayrı sendikalar kurduklarını hep birlikte görüyoruz. Kanun çıkıyor, bir sürü açık kapı bırakıyorlar. İşverenlerle hükümet edenler el ele vermişler bizi istismar da birbirleriyle yarış ediyorlar. Sendikacılık görüşünde birleştiğiniz gibi siyasî kanaatlerimizde de birleşerek partilerle pazarlık yapacak bir güç haline gelmeliyiz. İyi yöneticileri seçmeye ve kötü yöneticileri değiştirmeye mecburuz.»

Celâl Beyaz: «Bugünkü

hassasiyetle durmasını temenni ederim.»

Orhan Civelek: «İki se ne evvel sıfırdan başladık ve bugüne geldik. Şu anda İstanbul Tekstil Sendikası olarak mı kalacağız yoksa Ulusal Sendikaya mı veya Federasyon mu kurulacaktır? Genel Başkan'dan bunu sorayım.»

Bu arada Başkanlık Divanına Sabri Tıgılı tarafından iki önerge verilmiştir. Önergelerden biri, tekstil işçilerinin taksitci, faizci ve aracılardan kurtulması için bir istihlak ve istihsal kooperasi kurulumu için Yönetim Kuruluna görev verilmesini talep etmekte, diğeri, İstanbul ili asgari ücret komisyonunca kabul edildiği halde, İş Kanundaki geçici madde ile onaylanmayan asgari ücretin sür'atle ele alınarak, Anayasamızda öngörülen seviyeye çıkarılması için ilgililerin alâkalanmalarını talep etmekte idi. Her iki önerge de oylanarak oy birliği ile kabul edildi.

Misafirlerden Gemlik Viskoz Sendikası Başkanı Mehmet Kösemen söz alarak özetle: «Kanunlar ne kadar iyiniyetle çıkarılırsa çıkarılsın kötü niyetli işverenler açık kapı bulacaklar ve bizleri istismar etmeye çalışacaklardır. Emekli arkadaşlarımıza verilen 250 lira ki-

da okunan hesap raporu ve denet raporlarından başka seçtikleri bir komisyonu hesapları yeniden tetkik ettirdiler. Bunun bir nedeni vardı. Çünkü Tekstil yöneticilerinin bir kısmı başka bir örgütte seçimle harcanamayınca, 22 ayda yaptıkları bütün sarflar kenâlerine zimmet çıkarılarak, sendikadan çıkarılmakla kalmamış, bu yöneticileri Teksilde de lekelemek için denetçi satın almışlardı. İşte bu nedenle hesapların en ince şekilde tetkik edilmesi gerekiyordu. Böylece yapılan denetlemeden sonra sendikanın tahmini bütçesi müzakeresiz kabul edildi ve yöneticileri oybirliği ile akladı. Tekstil üyeleri eski yöneticilerine güvenlerini tazelediler. Bu demek değildi ki eski yöneticiler kusursuzdular. Her yöneticinin kusurları vardır. Delegelerin dileği, kusurların azıya indirilmesi ve dünden daha çok çalışıldığını görmektir.

Bu genel kurulda gösterilen iyi niyet ve güven hiçbir yöneticiye rehabet getirmemelidir. Daha iyi bir çalışma gösterilmezse gelecek dönemde yapılacak genel kurulun, çok daha başka biçimde tenkit ve kararına tank olunacağından hiç kimsenin şüphesi olmasın. Tekstil örgütünde birleşen ve birleşmekte olan onbinlerce işçinin umutlarını kırmağa hiç kimsenin hakkı yoktur.

Sendika yöneticileri görev bölümü yaptı

(Baştarafı 1. sayfada)

Müfettişliklere: Sabri Tıgılı, Hakkı Özbal.

seçilmişlerdir.

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ:

- 1 — Alâaddin Büyükdere.
- 2 — Kenan Koçkiran,
- 3 — Hayrettin Kaya.
- 4 — Temel Ertuğrul.
- 5 — Kadir Saçı.
- 6 — Hasan Tüfekçi
- 7 — Adli Torun.
- 8 — Ziya Tamöz
- 9 — Naci Temel.
- 10 — İsmet Şentürk.

11 — Halil Gürel.

12 — Hanife Debreli.

ONUR KURULU ÜYELERİ :

- 1 — Vasfi Özöbek
- 2 — Orhan Çokdiker
- 3 — Vasfi Kap.
- 4 — Tahir Taşbaşı.
- 5 — Rasim Çambel.

DENETİM KURULU ÜYELERİ :

- 1 — Kemal Toprak
- 2 — Haydar Yonucu
- 3 — Mehmet Özel
- 4 — Yusuf Ercan
- 5 — Kemalettin Aytiş.